

Užeikite! Tautinė bažnyčia atvira

Užeiškite! Tautinė bažnyčia atvira

Lankstinuką išleido Tautinės bažnyčios
Prieglobsčio srities bendradarbiavimo
organizacija prie Tautinės bažnyčios
tarpbažnytinės tarybos

Redakcija: Soeren Dalsgaard (atsakingas
asmuo) ir Bent Dahl Jensen

Nuotraukos (puslapio nr. kabutėse): Birthe
Munck Fairwood, Kultūrų Centras (4, 5, 6, 7),
Bent Dahl Jensen (1, 2, 10), Gitte Volsmann (8)
ir Lennart Larsen, Nacionalinis Muziejus (10).

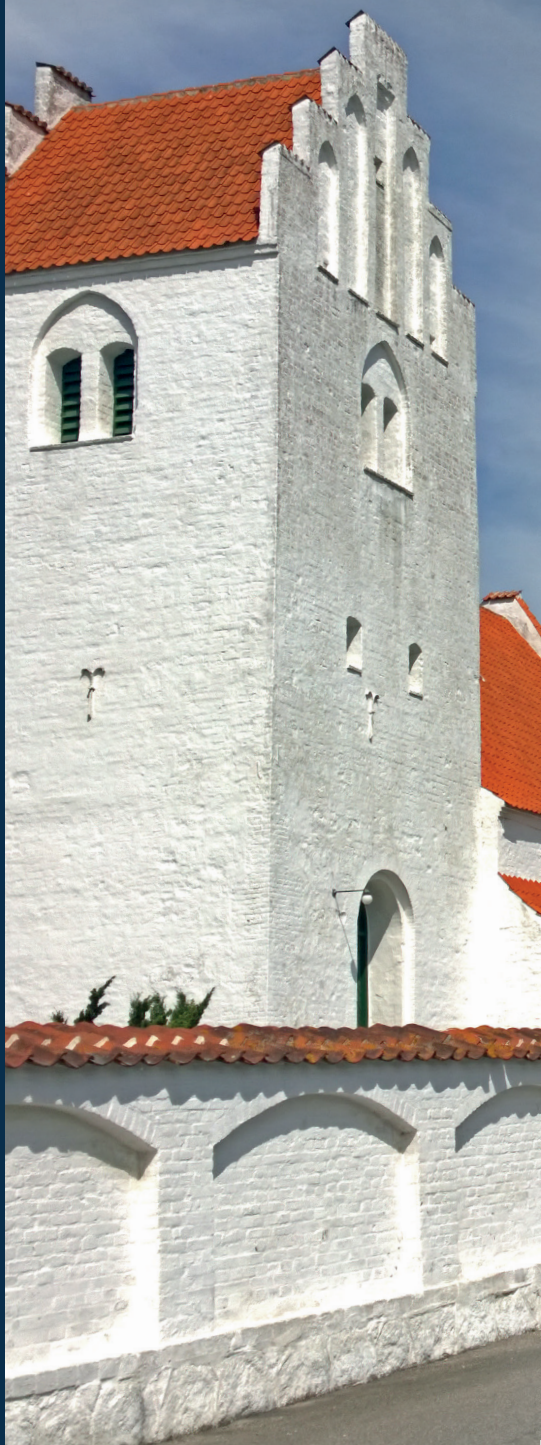
Maketavimas ir grafinis paruošimas: Klaus
Juul Jensen, Characterise.dk

Spausdinimas: Glumsoe

ISBN 978-87-87073-63-9

© Tautinės bažnyčios tarpbažnytinė taryba
Perspausdinimas leidžiamas su nuoroda į
šaltinį.

Tautinės bažnyčios tarpbažnytinė taryba
Peter Bangs Vej 5B
2000 Frederiksborgas
Tel. Nr.: 33 11 44 88
El. paštas: interchurch@interchurch.dk
www.migrantsamarbejde.dk

Sveiki atvykę į tautinę bažnyčią

Šiame lankstinuke rasite informacijos apie tautinę bažnyčią, kurios nariais yra maždaug trys ketvirčiai Danijos gyventojų.

Galėsite susipažinti su tuo, kaip veikia tautinė bažnyčia, bei su bažnyčios ir krikščionybės istorija Danijoje.

Rasite informacijos apie mišias ir apie galimybes pasikalbėti su kunigu ar kitu krikščioniu.

Rasite informacijos apie tai, kaip galite pasikrikštyti, ką reikia daryti, jei norite susituokti, bei kaip palaidoti artimąjį su bažnyčios pagalba.

Taip pat galėsite paskaityti apie gausius bažnyčios renginius visoje šalyje. Kiekvienoje bažnyčioje vysta skirtingi renginiai. Todėl ne visada visi renginiai organizuojami šalia Jūsų gyvenamosios vietos esančioje bažnyčioje.

Kai kuriose bažnyčiose vyksta susitikimai ir renginiai, skirti prieglobsčio prašantiems asmenims, pabėgėliams ir imigrantams.

Paskutiniame lankstinuko puslapyje rasite savo vietinės bažnyčios adresą bei telefono numerį, kur galėsite gauti konkrečios informacijos apie vietines galimybes ir pasiūlymus.

Kuo Jums gali būti naudinga tautinė bažnyčia?

Pastaraisiais metais į Daniją atvyko daugiau pabėgėlių ir imigrantų. Todėl vis daugiau bažnyčių pradėjo organizuoti renginius, skirtus būtent pabėgėliams ir migrantams. Tai mišios, krikšto edukacija bei kultūriniai ar bendravimui skirti renginiai.

Mišios bei pasiruošimas krikštui anglų kalba

Kai kuriose bažnyčiose vyksta mišios anglų kalba. Kitose bažnyčiose mišios būna verčiamos į pvz. persų ar kitas kalbas. Kai kuriose parapijose dirba kunigai, atsakingi už darbą su pabėgėliais ir imigrantais. Keliose bažnyčiose vykdoma krikšto edukacija kitos religijos asmenims, norintiems sužinoti daugiau apie krikščionybę ir galbūt tapti krikščioniais. Mokymas turi užtikrinti, kad asmenys įgytų daug žinių apie krikščionybę, prieš galutinai nuspręsdami, ar norėtų pasikrikštyti.

Vakarienė ir pagalba ruošiant namų darbus

Kai kurios bažnyčios kviečia į vakarus, kur kartu vakarienuojama – pavadinimas gali būti pvz. „Tarpkultūrinė vakarienė“ arba „Valgyk ir dainuok“. Dažnai maistą gamina migrantų grupė, o vakarienė suteikia

galimybę susipažinti asmeniškai bei daugiau sužinoti apie vienas kito kultūrą bei papročius.

Kai kur siūloma pagalba ruošiant namų darbus – tiek suaugusiems, lankantiems danų kalbos mokyklą, tiek vaikams, turintiems integruotis vidurinėje mokykloje.

Draugiškas kontaktas

Daug padėti gali kontaktinis asmuo arba draugystės šeima, su kuriais galima užmegzti glaudesnę ryšį – tiek prieglobsčio prašymo proceso metu, tiek integruojantis. Tokio draugiško ryšio pagalba galima susipažinti su kitais žmonėmis, kad nebūti visai vienam naujoje visuomenėje, į kurią ką tik atvykote. Draugystė gali padėti netapti vienišiams. Kontaktas taip pat gali suteikti galimybę sužinoti, kaip veikia Danijos visuomenė. Galima gauti atsakymus į kasdienes praktinius klausimus bei sužinoti daugiau apie šventines dienas bei ypatingus daniškas papročius, kad lengviau būtų suprasti tai, kas šioje šalyje skiriasi, palyginus su ta kultūra, kurią žmogus atsivežė ir savo gimtosios šalies.

Kontaktinis asmuo taip pat gali padėti paaiškinti iš savivaldybės, Užsieniečių tarnybos ir kitų įstaigų gaunamų laiškų turinį.

Ką siūlo tautinė bažnyčia?

Kiekvieną sekmadienį vietinėje bažnyčioje vyksta mišios, kur parapijiečiai renkasi melstis ir giedoti Dievui. Biblijos skaitymas, malda, pamokslas ir psalmių giedojimas yra pastovūs mišių elementai, taip pat paprastai galima priimti Šv. Komuniją. Kai kur vargonų muziką papildo šiuolaikinės ritmiškos melodijos. Skiriasi ir mišių dalyvių skaičius. Kai kuriose bažnyčiose šlovinant, teikiant Šv. Komuniją, skaitant Bibliją ir meldžiantis dalyvauja ne vien tik kunigas, bet ir kiti asmenys. Dažniausiai

mišių metu viską atlieka pats kunigas. Kartais mišių metu vyksta ir krikštas.

Pokalbiai su kunigu

Visuomet galima paprašyti pokalbio su kunigu. Galima kalbėtis apie svarbius klausimus, apie gyvenimą ir mirtį ar apie gyvenimo prasmę. Pokalbiai taip pat gali būti susiję su gedulu ar krizėmis, pvz. dėl šeimos nario mirties, skyrybų, ligos ar depresijos. Kunigas laikosi konfiden-

cialumo, tad jam arba jai galite pasakoti viską, ir tai pasiliks tik tarp jūsų. Taip pat į kunigą galima kreiptis dėl maldos už kitą asmenį bei dėl išpažinties.

Specialūs susitikimai ir veikla

Mišios atlieka pagrindinį vaidmenį parapijiečių bendruomenėje. Taip pat daug kur organizuojama ir specialūs renginiai. Tai gali būti senjorų ir pensininkų susitikimai, kūdikių psalmių giedojimas mažus vaikus turintiems tėveliams, „makaronų mišios“ šeimoms su didesniais vaikais, po kurių pateikiama vakarienė su makaronų patiekalu. Bažnyčia gali turėti vaikų chorą arba gospel chorą. Kai kuriose bažnyčiose skaitomi paskaitų ciklai. Daugelyje bažnyčių vyksta bažnytiniai koncertai. Gali vykti ir daug kitų renginių. Skirtingose bažnyčiose vyksta skirtingi renginiai, priklausomai nuo poreikių ir galimybių.

Krikštas, santuoka ir laidotuvės

Tautinėje bažnyčioje taip pat vyksta krikštas, santuokos ir laidotuvės. Dėl bažnytinių apeigų reikia iš anksto susitarti su kunigu.

TESFU GHEBRU, PABĖGĖLIS IŠ ERITRĖJOS

Tesfu Ghebru buvo suteiktas prieglobstis 2010 m. Jis užaugo koptų stačiatikių šeimoje Eritrėjoje, o nuo 13 metų pradėjo lankyti protestantų bažnyčioje.

Netrukus po atvykimo į Sandholmo pabėgėlių centrą, Tesfu Ghebru gavo pakvietimą į anglų kalba vykstančias mišias Kopenhagoje. Ten jis nuvyko kartu su kitu prieglobsčio prašančiu Eritrėjos piliečiu, nes jie norėjo surasti bažnyčią, kur jie galėtų susitikti su Danijos krikščioniais.

„Lankymasis bažnyčioje mums be galo reikšmingas. Ne vien tik Dievo garbinimui, bet ir todėl, kad bažnyčioje galime bendrauti kaip broliai ir seserys Kristuje,“ sako Tesfu Ghebru. Jis gyvena Naestvede ir dirba sandėlio darbuotoju Ringstede. Jis ir toliau vyksta į Kopenhagą kas antra savaitę, kad dalyvauti tarptautinėse mišiose vienoje iš Kopenhagos bažnyčių.

Kuo mes tikime?

VYSKUPĖ MARIANNE CHRISTIANSEN,
HADERSLEVO VYSKUPIJA

Tautinė bažnyčia yra daugiabalsė, ir kiekviena parapija ir bažnyčia turi savo ypatumus. Parapijos yra labai įvairialypės. Mūsų Bažnyčią vienija tikėjimas Šventąja Trejybe, atsivėrusia mums per Jėzų Kristų, Dievo Sūnų, išlaisvinančiu džiaugsmu.

Žmogaus santykis su Dievu yra tikėjimas

Iš evangelijos apie Jėzų Kristų pažįstame Dievą kaip Sutvėrėją, sutvėrusį pasaulį, kiekvieną būtybę ir kiekvieną žmogų. Pažįstame Dievą kaip Jėzų Kristų, veikiantį pasaulyje gailestingumu ir skleidžiantį savo žodį. Pažįstame Dievą ir kaip Šventąją Dvasią, visuomet esančią pasaulyje ir mūsų tarpe ir suteikiančią tikėjimą, viltį ir meilę.

Svarbiausia mūsų bažnyčioje ir tikėjime yra suvokimas, kad evangelija yra išlaisvinanti, džiaugsminga naujiena. Mums nereikia užsitarnauti Dievo meilės, nes ji mums jau suteikta dėka Jėzaus Kristaus ir viso to, ką jis dėl mūsų nuveikė. Evangelikų liuteronų bažnyčioje svarbiausi yra tai, kad Dievas virto žmogumi per Jėzų Kristų ir įžengė į pasaulį ir mūsų gyvenimą, kad kentėtų. Jis prisiima nuodėmes, kaltę ir mirtį, kurios yra būdingos mums – žmonėms. Tikėjimas Dievo gailestingumu – Dievo meile ir atlaidumu netobuliems žmonėms – ir yra mūsų santykis su Dievu. Mums nereikia patiems to pasiekti ar užsitarnauti. Tikėjimas yra Šventosios Dvasios dovana mums.

Žmogus negali nieko padaryti Dievui, kad būtų išganytas – iš šios minties seka ypatingoji evangelikų liuteronų tikėjimo mintis apie paprastąją kunigystę. Papras-toji kunigystė reiškia, kad „kiekvienas pakrikštytas žmogus yra ir kunigas, ir vyskupas, ir popiežius“ (Martyno Liute-rio žodžiai)! Mūsų santykis su Dievu yra vienodas, nežiūrint į mūsų bažnytinį ar socialinį statusą.

Šios mintys aiškiai atsiskleidžia mūsų bažnytinėje struktūroje. Bažnyčiai vadovauja bažnyčios nariai. Kunigą renka patys parapijiečiai.

Evangelija suteikia džiaugsmo

Martynas Liuteris (1483-1546, vokiečių vienuolis ir reformatorius) suprato evan-

geliją esant gerą naujieną, apie kurią tiesiog neįmanoma negiedoti ir nepasakoti, kad žmonės išgirstų apie evangeliją ir nudžiugtų! Toks požiūris į evangeliją, kaip į džiaugsmo šaltinį, paveikė evangelikų liuteronų bažnyčios mišių šventimo būdą. Mišių metu mes daug giedame. Džiaugsmas išreiškiamas per giedojimą ir muziką. Taip pat skaitoma daug tekstų iš Biblijos, ir jų aiškinimas pamokslų forma yra svarbus. Geroji ir džiaugsmingoji naujiena, perduodama per švento rašto skaitymą, tekstų aiškinimą ir psalmių giedojimą, yra išskirtiniai mūsų bažnyčios bruožai.

Krikštas ir Komunija

Liuteronų bažnyčios du sakramentai yra taip pat išskirtiniai mūsų tikėjimo bruožai. Tie du sakramentai yra Krikštas ir Komunija. Jie yra neatsiejama sekmadienio mišių dalis.

Krikštas yra sutartis tarp Dievo ir žmogaus, sudaranti mūsų tolesnio gyvenimo pagrindą, gyvenimo su Jėzumi Kristumi. Pasikrikštyti galima tik vieną kartą.

Šv. Komunija yra kartotinis veiksmas, primenantis mums apie Kristų ir tai, ką jis dėl mūsų padarė – bei „Žodžio/Jėzaus Kristaus priėmimas“, ne simboliniu veiksmu, bet realiai. Tautinėje bažnyčioje Šv. Komunija yra atvira, o tai reiškia, kad, norint ją priimti, nebūtinai reikia būti Danijos evangelikų liuteronų bažnyčios nariu.

TAUTINĖ BAŽNYČIA. Tautinė bažnyčia yra Danijos didžiausia bažnytinė bendruomenė. Tautinės bažnyčios nariais yra maždaug trys ketvirtadaliai gyventojų. Tautinės bažnyčios kunigų tarpe yra maždaug vienodas skaičius moterų ir vyrų.

NARYSTĖ. Tautinės bažnyčios nariu tampama pasikrikštijus. Į tautinę bažnyčią galima įstoti ir esant pakrikštytam kitoje bažnyčioje. Norint tapti nariu, nebūtina turėti Danijos pilietybę.

CIVILINĖ METRIKACIJA. Danijoje, išskyrus Pietų Jutlandijos regioną, civilinę metrikaciją vykdo tautinė bažnyčia. Tai reiškia, kad visi gimimai ir mirtys registruojami vietinės bažnyčios kontoroje (zakristijoje), nepriklausomai nuo to, ar naujagimio tėvai ar mirusysis priklauso tautinei bažnyčiai.

BAŽNYČIA IR KAPAI. Šalia daugelio bažnyčių, ypač kaimo vietovėse, yra kapinės. Kapinėse gali būti laidojami visi asmenys, net jei jie ir nėra tautinės bažnyčios nariai. Daugelyje didmiščių kapinės yra įrengtos atskirai. Kai kuriose kapinėse yra tam tikri skyriai žydų, musulmonų ir kitų tikėjimų atstovų kapams.

10 VYSKUPŲ. Geografiškai bažnyčia padalinta į 10 vyskupijų, kurioms vadovauja vyskupas. Kiekvienoje vyskupijoje yra paskirtas vienas kunigas, atsakingas už tautinės bažnyčios veiklą, skirtą prieglobsčio prašantiems asmenims.

SALAMAS GHAZI OG ZINA RASSAM, PABĖGĖLIAI IŠ IRAKO

Salamas Ghazi ir jo šeima 2000-aisiais metais pabėgo nuo Saddamo Husseino režimo Irake. Salamas Ghazi tais pačiais metais atvyko į Daniją, o jo žmona Zina Rassam ir dukra Meena liko Jordanijoje ir atvyko čia tik po 5 metų. Šeimai buvo suteiktas prieglobstis 2008-aisiais metais. Irake jie dalyvavo chaldėjų katalikų bendruomenėje Bagdade.

Keletą metų šeima gyveno Sandholmo pabėgėlių centre, kuomet ir pradėjo dalyvauti tarptautinėse mišiose, kurios vyksta įvairiose Kopenhagos bažnyčiose.

„Mums buvo labai reikšminga dalyvauti mišiose. Mes pajutome laisvę, ir buvo malonu susitikti ir bendrauti su kitais žmonėmis. Sunku visą laiką sėdėti namuose. Bendruomenė labai daug reiškia. Per tai susipažįstame ir su danų kultūra,“ sako Zina ir Salamas, kurie dabar gyvena Birkeroede, bet ir toliau dalyvauja tarptautinėse mišiose Kopenhagoje ir aplink. Jie užbaigė danų kalbos mokyklą, bet jiems dar kol kas nepavyko susirasti darbo. Jų dukra mokosi gimnazijoje.

Krikščionybės istorija Danijoje

Krikščionybė Danijoje buvo įvesta maždaug prieš 1000 metų. Šiandien maždaug trys ketvirtadaliai gyventojų yra tautinės bažnyčios nariai, ir apie 2 procentus yra kitos bažnytinės bendruomenės nariai. Apie 7 procentus yra kito tikėjimo atstovai (musulmonai, žydai, hinduistai, budistai ir kitų tikėjimų atstovai).

Krikščionybės pėdsakai jau apie 700-uosius metus

Krikščionybę Danijoje 960-aisiais metais įvedė karalius Haraldas Mėlyndantis. Tai yra oficialioji data, tačiau tyrimai rodo, jog jau 700-aisiais metais Danijoje buvo krikščioniškų misijų.

Yra daug kaimo bažnyčių, pasakojančių apie krikščionybės plitimą Danijoje sekančių šimtmečių bėgyje. Šalyje yra virš 2300 parapijų bažnyčių – ir beveik 75 procentai iš jų buvo pastatytos prieš reformaciją 1536 m.

Reformacija

Tautinė bažnyčia yra evangelikų liuteronų bažnyčia. Taip yra nuo 1536 m. reformacijos, kai karalius Kristijonas III nusprendė, kad bažnyčia nebebus kata-

likiška. Po to sekusiais metais liuteronų krikščionybė buvo vienintelis Danijoje leidžiamas tikėjimas.

Kova už tikėjimo laisvę

Po keleto metų buvo leista išpažinti kitus tikėjimus. Užsienio ambasadoms buvo suteikta tikėjimo laisvė jų teritorijose. Po šio sprendimo nuo 1671 m. pradėjo vykti katalikiškos mišios prie Prancūzijos ambasadoms buvusioje koplyčioje. 1682 m. žydams buvo leista Fredericijoje pastatyti sinagogą. Po to sekė ir kitos konfesijos, tačiau tikėjimo laisvė buvo įvesta tik 1849 m., priėmus naują konstituciją. Absoliučioji monarchija buvo panaikinta – ją pakeitė demokratiška valdymo forma.

Konstitucijoje taip pat nuspręsta, kad „evangelikų liuteronų bažnyčia yra Danijos tautinė bažnyčia, remiama valstybės.“ (Konstitucijos 4-asis paragrafas).

Šiandien be tautinės bažnyčios šalyje yra ir daug kitų bažnytinių bendruomenių. Taip pat yra ir kito tikėjimo bendruomenių – musulmonų, žydų, hinduistų, budistų ir kitų. Iš viso Danijoje yra virš 275 pripažintų bažnytinių ir kitų tikėjimų bendruomenių.

Čia rasite daugiau informacijos

www.migrantsamarbejde.dk

Čia rasite informacijos apie Tautinės bažnyčios Prieglobsčio srities bendradarbiavimo organizaciją, koordinuojančią tautinės bažnyčios darbą prieglobsčio prašantiems asmenims bei pabėgėliams. Interneto svetainėje rasite sąrašą kunigų, atsakingų už prieglobsčio prašančius asmenis

www.tvaerkulturelt-center.dk

Tarpkultūrinis centras yra Danijos tautinės bažnyčios parapijų bendruomenių, migrantų bendruomenių ir krikščioniškos veiklos pabėgėlių ir migrantų tarpe tinklas ir resursų centras.

www.folkekirken.dk

Čia rasite duomenų apie tautinę bažnyčią ir jos darbą, bažnyčios tikėjimo pagrindą, bei apie tai, kur kreiptis dėl Krikšto, Sutvirtinimo, Santuokos, laidotuvių arba norint įstoti į tautinę bažnyčią. Interneto svetainėje taip pat rasite nuorodų į vietines parapijų bažnyčias bei statistinius duomenis apie narių skaičių.

www.km.dk

Tai yra Bažnyčių ministerijos interneto svetainė, kurioje rasite informacijos apie ministeriją bei įstatymus, galiojančius tautinei bažnyčiai.

www.andretrossamfund.dk

Šioje Bažnyčių ministerijos interneto svetainės skiltyje rasite informacijos apie įstatymus, galiojančius kitoms Danijos konfesijoms. Čia taip pat rasite pripažintų konfesijų sąrašą.

Kreipkitės į vietinę tautinę bažnyčią.

[Tilføj lokale kontaktoplysninger her]
